PentaRho™
Ruimte om te zijn.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2026-2041

Gemeente Sint-Michielsgestel

Opdrachtgever	Lisette Ras, gemeente Sint-Michielsgestel
Opgesteld door	Suzanne Jonker, Marjolein Meurs en Marieke Stevering-Rutten
Kenmerk	U25311
Status	Definitief
Datum	12 september 2025

Voorwoord

Onderwijshuisvesting gaat over meer dan enkel de stenen en de gebouwen. Het is de randvoorwaarde voor een goed onderwijsklimaat en daarmee een kansrijke toekomst voor onze kinderen. In de gemeente Sint-Michielsgestel gaan we er voor dat ieder kind recht heeft op een veilige, gezonde en inspirerende leeromgeving. Een plek waar talent tot bloei komt, waar samenwerking wordt gestimuleerd en waar duurzaamheid en flexibiliteit hand in hand gaan.

Met dit Integraal Huisvestingsplan (IHP) bouwen we voort op de plannen uit het verleden. Over het algemeen staat de gemeente Sint-Michielsgestel er goed voor wat betreft haar schoolgebouwen. En met dit IHP zetten we nieuwe belangrijke stappen voor een nog toekomstbestendigere onderwijshuisvesting. We anticiperen op demografische ontwikkelingen zoals leerlingenaantallen die stijgen en dalen, op maatschappelijke trends zoals het delen van ruimten en de toegenomen aandacht voor een gezond binnenklimaat en inhoudelijke ontwikkelingen zoals de doorgroei naar inclusie binnen het onderwijs.

Op deze manier proberen we, in nauwe afstemming met het onderwijs, stapje voor stapje naar een nog beter onderwijsklimaat toe te werken. Dit IHP is dan ook tot stand gekomen in nauwe samenwerking met schoolbesturen en andere betrokkenen. Het IHP biedt een helder en realistisch kader voor de komende jaren, waardoor het makkelijk wordt om keuzes te maken, prioriteiten te stellen en investeringen te plannen. Daarbij staan duurzaamheid, multifunctionaliteit en efficiënt ruimtegebruik centraal. We werken aan gebouwen die niet alleen geschikt zijn voor het onderwijs van vandaag, maar ook kunnen anticiperen op de wensen van morgen.

Namens de gemeente Sint-Michielsgestel wil ik alle betrokkenen bedanken voor hun inzet, visie en samenwerking.

Laten we samen blijven bouwen.

Peter Raaijmakers
Wethouder Onderwijshuisvesting

Samenvatting

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2026-2041 is opgesteld door de gemeente Sint-Michielsgestel en de schoolbesturen voor primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Het doel is om meerjarige afspraken te maken over de onderwijshuisvesting binnen een beleidsrijk kader. Dit IHP vervangt het IHP van februari 2019.

Het IHP is tot stand gekomen op basis van gesprekken met schoolbesturen, kinderopvang en de gemeente, en gezamenlijke bijeenkomsten. Het is een dynamisch document dat aan verandering onderhevig is door ontwikkelingen in leerlingenaantallen, ruimtelijke ontwikkelingen en wijzigingen in wet- en regelgeving.

De gemeente heeft een wettelijke taak voor onderwijshuisvesting, geborgd in diverse onderwijswetten. Een IHP is momenteel een gentlemen's agreement, maar er wordt wetgeving voorbereid die het opstellen van een IHP verplicht stelt.

Het IHP richt zich op diverse thema's zoals doorgaande leer- en ontwikkelingslijn, inclusiever onderwijs, duurzaamheid, spreiding van het aanbod, buitenruimte als speelplein, onderwijs aan nieuwkomers, bewegingsonderwijs en multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen.

De gemeente Sint-Michielsgestel telt tien basisscholen, twee scholen voor voortgezet onderwijs en twee scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Het leerlingenaantal in het basisonderwijs zal naar verwachting stijgen tot 2.800 in de komende jaren. De prognoses voor het voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs blijven stabiel.

Per kern zijn de huisvestingsvragen en oplossingsrichtingen beschreven. Bijvoorbeeld, in de kern Sint-Michielsgestel is er een tijdelijke uitbreidingsbehoefte bij De Touwladder, in Middelrode is vervangende huisvesting van de Herman Jozefschool aan de orde en in Berlicum wordt gestreefd naar een meer evenwichtige spreiding van het onderwijsaanbod.

Het meerjarenuitvoeringsplan is opgedeeld in vier tijdvakken van elk vier jaar. In het eerste tijdvak (2026-2029) worden onder andere de nieuwbouw van De Bolster en het Elde College voorbereid en gerealiseerd. Ook wordt gestart met haalbaarheidsonderzoeken voor andere projecten.

Het meerjareninvesteringsplan geeft inzicht in de financiële effecten van de projecten. Voor ieder project wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om een reëel investeringsbedrag vast te stellen.

Het IHP is een ambitieus plan dat een duidelijke visie en strategie voor de toekomst van onderwijshuisvesting schetst. Het benadrukt samenwerking en partnerschap tussen de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Aanbevolen wordt om blijvend in te zetten op gezamenlijkheid en intensieve samenwerking, en om een routekaart voor verduurzaming van bestaande onderwijshuisvesting op te stellen.

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Samenvatting 3

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding en doel van het IHP 5
1.2 Proces en betrokkenen 5
1.3 Wet- en regelgeving 5
1.4 Leeswijzer 6

2 Inhoudelijk kader 8
2.1 Inleiding 8
2.2 Thema's 8
2.2.1 Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn 8
2.2.2 Inclusiever onderwijs 9
2.2.3 Duurzaamheid (inclusief binnenklimaat) 10
2.2.4 Spreiding van het aanbod 11
2.2.5 Buitenruimte als speelplein 11
2.2.6 Onderwijs aan nieuwkomers 12
2.2.7 Bewegingsonderwijs 12
2.2.8 Multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen 13

3 Situatiebeschrijving 14
3.1 Algemeen 14
3.2 Basisonderwijs 15
3.2.1 Sint-Michielsgestel 16
3.2.2 Berlicum 17
3.2.3 Gemonde 18
3.2.4 Den Dungen 18
3.2.5 Middelrode 19
3.3 (Voortgezet) speciaal onderwijs 20
3.4 Voortgezet onderwijs 20

4 Opgaven en oplossingsrichtingen 21
4.1 Basisonderwijs 21
4.1.1 Sint-Michielsgestel 21
4.1.2 Berlicum 22
4.1.3 Gemonde 24
4.1.4 Den Dungen 24
4.1.5 Middelrode 24
4.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs 25
4.3 Voortgezet onderwijs 25

5 Meerjarenuitvoeringsplan 26
5.1 Algemeen 26
5.2 Prioritering van projecten tot meerjarenuitvoeringsplan 26
5.3 Haalbaarheidsonderzoek 27
5.4 Meerjarenuitvoeringsplan 28

6 Financiën 29
6.1 Uitgangspunten meerjareninvesteringsplan 29
6.2 Meerjareninvesteringsplan 30

7 Conclusies en aanbevelingen 31
7.1 Conclusies 31
7.2 Aanbevelingen 31

Bijlage 1 - Gebouwenkaarten 33

Bijlage 2 - Uitgangspunten meerjaren-investeringsplan 34

Bijlage 3 - Berekening investeringskosten 36

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het IHP

De gemeente Sint-Michielsgestel en de schoolbesturen voor primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs hebben de ambitie om meerjarige afspraken te maken over de onderwijshuisvesting binnen een beleidsrijk kader. Het onderhavige Integraal Huisvestingsplan 2026-2041 (vanaf hier: IHP) is het resultaat van een proces waarbij vanuit een inhoudelijke visie en ambitie op diverse thema's is gekeken naar de vraagstukken die er zijn in de diverse kernen. Huisvesting kan faciliteren en stimuleren in het uit laten komen van inhoudelijke ambities en doelen. Dit IHP vervangt het IHP van februari 2019.

1.2 Proces en betrokkenen

Op basis van diverse individuele gesprekken met de school-besturen en gemeente en gezamenlijke bijeenkomsten is het IHP tot stand gekomen. Het IHP is een dynamisch document dat aan verandering onderhevig is. De ontwikkeling van leerlingen-aantallen, ruimtelijke ontwikkelingen, maar ook wijzigingen in de wet- en regelgeving kunnen van invloed zijn op het IHP. Voor aanvang van ieder nieuw tijdvak van vier jaar wordt het vorige tijdvak geëvalueerd en het IHP geactualiseerd.

De betrokken schoolbesturen zijn:

- Stroomm;
- Cadans Primair;
- Kentalis[1];
- Ons Middelbaar Onderwijs;
- Sterk Regionaal Onderwijs.

In de fase van het ontwikkelen van het inhoudelijk kader dat als basis geldt voor het IHP zijn de in de gemeente Sint-Michielsgestel gevestigde organisaties voor kinderopvang betrokken.

De gemeente Sint-Michielsgestel is zowel ambtelijk als bestuurlijk, in de persoon van wethouder Raaijmakers, betrokken geweest bij het opstellen van het IHP.

1.3 Wet- en regelgeving

De gemeente heeft een wettelijke taak als het gaat om onderwijshuisvesting. Deze is geborgd in de Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs. In deze wetten is vastgelegd dat de gemeente een zorgplicht heeft voor onder andere uitbreiding en (vervangende) nieuwbouw van scholen. Voor uitvoering van deze wettelijke taak heeft de gemeente de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Sint-Michielsgestel 2015 opgesteld. Door middel van deze verordening kunnen schoolbesturen ieder jaar een aanvraag indienen voor bijvoorbeeld vervangende nieuwbouw van hun school. De gemeente beoordeelt deze aanvragen en stelt ieder jaar een huisvestingsprogramma op waarin de toegewezen huisvestingsvoorzieningen zijn opgenomen en een overzicht huisvesting waarin de afgewezen aanvragen zijn opgenomen. Het werken op deze wijze geeft geen zicht op de investeringen die nodig zijn over een langere periode.

Veel gemeenten en schoolbesturen kiezen ervoor om een IHP op te stellen waar een meerjarenperspectief in opgenomen staat. Op dit moment is een IHP nog een gentlemen's agreement.

[1] Kentalis biedt naast onderwijs ook zorg en onderzoek. In het kader van het IHP wordt met Kentalis het bevoegd gezag van de betrokken scholen bedoeld.

De wetgever bereidt een wet voor waarin het opstellen van een IHP een wettelijke verplichting wordt[2].

Gemeente en schoolbesturen moeten dan een IHP opstellen voor een periode van zestien jaar, waarin de investeringen voor de eerste vier jaar opgenomen moeten worden in het meerjaren-investeringsplan van de gemeente. Met de verplichting tot het opstellen van een IHP komt er voor de schoolbesturen een verplichting tot het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan. Doordat in de onderwijswetgeving sprake is van een gesplitste verantwoordelijkheid (gemeente voor de investering in nieuwe schoolgebouwen en uitbreiding en schoolbesturen voor de exploitatie van de gebouwen), is het van belang om met het meerjarenonderhoudsplan zicht te krijgen op de geplande onderhoudswerkzaamheden en kosten, om zo een weloverwogen afweging te maken over de toekomst van het gebouw. Naar verwachting treedt de wet op 1 januari 2026 in werking. Met het opstellen van het IHP 2026-2041 sorteren gemeente en schoolbesturen voor op deze wet. De verplichting tot het opstellen van een IHP vervangt niet de verplichting tot het jaarlijks vaststellen van een huisvestingsprogramma onderwijs en een overzicht huisvesting. Schoolbesturen dienen conform de wet en de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs aanvragen in te dienen, waarover de gemeente een besluit moet nemen. Bij het vaststellen van het huisvestingsprogramma onderwijs en het overzicht huisvesting handelt de gemeente conform het IHP.

Voor het uitvoeren van de zorgplicht voor onderwijshuisvesting ontvangt de gemeente middelen in het gemeentefonds. Deze zijn niet geoormerkt. Het schoolbestuur ontvangt een lumpsumbekostiging van het rijk voor het uitvoeren van haar taken.

De gemeente kan op basis van onderwijswetgeving voor de zorgplicht voor onderwijshuisvesting een doordecentralisatie-afspraak maken met schoolbesturen. Dit betekent dat het schoolbestuur jaarlijks een bedrag ontvangt om de zorgplicht voor onderwijshuisvesting uit te voeren. In de gemeente Sint-Michielsgestel is de onderwijshuisvesting van Gymnasium Beekvliet (Ons Middelbaar Onderwijs) en Kentalis Rafaël en Kentalis Mariëlla (Kentalis) doorgedecentraliseerd. Ook is de huisvesting van De Touwladder en Fonkel (Cadans Primair) op projectniveau doorgedecentraliseerd. Voor De Parel en de Theresiaschool (Cadans Primair) geldt dat de gemeente deze panden huurt van respectievelijk Woningcorporatie BrabantWonen en Woonstichting JOOST.

1.4 Leeswijzer

Het IHP-rapport is opgebouwd aan de hand van de volgende hoofdstukken. In hoofdstuk 2 is het inhoudelijk kader opgenomen waarin de visie op onderwijs en onderwijshuisvesting van de gemeente Sint-Michielsgestel en schoolbesturen over diverse thema's wordt beschreven. Elk thema wordt inhoudelijk en ruimtelijk beschreven. Tevens wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente en schoolbesturen. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de huidige situatie (leerlingaantallen, prognoses en gebouwen) van het onderwijs in de gemeente Sint-Michielsgestel.

[2] *Het ministerie van OCW werkt aan een wetswijziging op het gebied van onderwijshuisvesting. De wijziging heeft als doel om gemeenten en schoolbesturen meer planmatig te laten samenwerken bij de bouw en het onderhoud van schoolgebouwen. De beoogde inwerkingtredingsdatum van dit wetsvoorstel is 1 januari 2026.*

In hoofdstuk 4 zijn de opgaven en denkrichtingen van het totale scholenlandschap geschetst voor de diverse kernen. In hoofdstuk 5 is het meerjarenuitvoeringsplan opgenomen, waarbij de opgaven en denkrichtingen uit hoofdstuk 4 zijn geprioriteerd en ingedeeld in vier tijdvakken van ieder vier jaar. De kaders voor de gezamenlijke haalbaarheidsonderzoeken, die per project uitgevoerd worden, zijn hier benoemd. Hoofdstuk 6 bevat de financiën met een meerjareninvesteringsplan, waarbij voor iedere maatregel de investeringslasten zijn opgenomen in het betreffende tijdvak. In hoofdstuk 7 worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

2 Inhoudelijk kader

2.1 Inleiding

De gemeente Sint-Michielsgestel, schoolbesturen en kinder-opvangorganisaties hebben de wens om een beleidsrijk IHP op te stellen. In een beleidsrijk IHP wordt vanuit inhoud gekeken naar de onderwijshuisvesting. De schoolgebouwen zijn een middel (en geen doel) om bredere onderwijskundige en pedagogische ambities te faciliteren en stimuleren. In dit inhoudelijk kader zijn het bestaand beleid en de visies van de verschillende partijen bij elkaar gebracht en is nagedacht over welke doelen de komende jaren met het onderwijs bereikt dienen te worden. Vanuit de gezamenlijke inhoudelijke ambities op verschillende thema's is de vertaalslag gemaakt naar onderwijshuisvesting.

2.2 Thema's

De volgende thema's vinden de schoolbesturen, gemeente en kinderopvangorganisaties van belang in relatie tot onderwijshuisvesting:

- doorgaande leer- en ontwikkelingslijn;
- inclusiever onderwijs;
- duurzaamheid;
- spreiding van het aanbod;
- buitenruimte als speelplein;
- onderwijs aan nieuwkomers;
- bewegingsonderwijs;
- multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen;

In de navolgende paragrafen zijn de ambities rondom de diverse thema's weergegeven en zijn de bijbehorende consequenties voor de huisvesting uitgewerkt. Daarnaast worden de verantwoordelijk-heden en taken van de gemeente en schoolbesturen rondom de thema's toegelicht.

2.2.1 Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn

Visie en ambitie

De gemeente en de onderwijs- en kinderopvangpartners in Sint-Michielsgestel hechten waarde aan een goede samenwerking. De ambitie is om deze samenwerking te versterken. De gemeente streeft voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar naar kindcentra met gezamenlijke huisvesting van opvang en onderwijs op elke locatie. Op veel locaties in de gemeente Sint-Michielsgestel is al sprake van onderwijs en kinderopvang in één gebouw.

Po en vo (12 tot 18 jaar) vinden elkaar met name in inhoudelijke samenwerking en op leerlingenniveau. De partners hechten waarde aan deze samenwerking en de ambitie is om deze te behouden en te versterken. Daarnaast wordt op casusniveau gekeken naar de mogelijkheden voor een gezamenlijk aanbod of het delen van expertise.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

De betrokken partners streven, waar dit nog niet het geval is, naar zoveel mogelijk integratie van onderwijs en opvang in één gebouw, gericht op de doelgroep 0- tot 13-jarigen.

De gemeente en schoolbesturen onderzoeken bij huisvestings-opgaven de inrichting van een brede voorziening, passend bij de behoefte van kinderen en hun ouders. Voor wat betreft het bestaande gebouwenbestand geven partijen de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn vorm binnen de huidige gebouwcapaciteit.

Bij leegstand wordt gebruik gemaakt van mogelijkheden tot verhuur- en medegebruik binnen de onderwijswetgeving.

De gemeente en schoolbesturen maken aan de voorkant duidelijke afspraken over het gebruik van (onderwijs) vierkante meters door kinderopvangpartners, om te voorkomen dat deze partijen bij groei van een school het gebouw moeten verlaten. Dit betekent maatwerk per school en per situatie.

Taken en verantwoordelijkheden

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Dit houdt in dat de gemeente verantwoordelijk is voor voldoende en adequate huisvesting (door middel van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding) voor het verzorgen van onderwijs. Ook is de gemeente Sint-Michielsgestel verantwoordelijk voor het bieden van voldoende ruimte voor bewegingsonderwijs voor alle scholen in de gemeente. De gemeente is niet verantwoordelijk voor het huisvesten van kinderopvang. Wel is er bereidheid om – indien nodig en na een zorgvuldige afweging – te investeren in de voorfinanciering van huisvesting van kinderopvangorganisaties. De voorwaarde hierbij is dat er sprake is van een minimaal kostprijsdekkende huur en een langjarige huurovereenkomst.

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het exploiteren van de schoolgebouwen, door middel van inzet van hun Rijksbekostiging. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van voldoende en adequaat onderhoud (klein en groot, schoonmaak en tuinonderhoud). Hiervoor stellen de schoolbesturen een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) op dat, vooruitlopend op de wetswijziging, beschikbaar wordt gesteld aan de gemeente Sint-Michielsgestel.

2.2.2 Inclusiever onderwijs

Visie en ambitie

De gemeente en schoolbesturen streven naar inclusiever onderwijs in de gemeente Sint-Michielsgestel voor alle kinderen. Om dit, en het delen van kennis en expertise, te waarborgen werken scholen van diverse sectoren en kinderopvangorganisaties intensief samen met elkaar en andere samenwerkingspartners, zoals de samenwerkingsverbanden po en vo. Het is de gezamenlijke ambitie om deze samenwerking verder te versterken en de verwevenheid tussen voorzieningen te vergroten.

De onderwijspartners in Sint-Michielsgestel willen de intensieve samenwerking tussen het regulier en speciaal onderwijs behouden en versterken. Sint-Michielsgestel ligt in een voorbeeldregio als het gaat om inclusiever onderwijs en samenwerking. Binnen het samenwerkingsverband is het sbo afgebouwd en volgen meer kinderen thuisnabij onderwijs. De ambitie is om deze positie te behouden en te versterken, zodat alle kinderen terecht kunnen op een school in Sint-Michielsgestel.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Inclusiever onderwijs vraagt om flexibele schoolgebouwen waarin op eenvoudige wijze aanpassingen doorgevoerd kunnen worden. De flexibiliteit wordt gezocht in:

- extra gespreksruimten voor professionals (zorg/ ondersteuning) die (waar nodig) afwisselend gebruikmaken van de ruimten;
- lesruimten voor kleine groepjes leerlingen om separaat les te kunnen krijgen;
- maatregelen om toegankelijkheid en bereikbaarheid te verbeteren van zowel de locaties als de individuele ruimten voor leerlingen met lichamelijke beperkingen;
- mogelijkheden om speciaal onderwijs en regulier onderwijs te integreren in gezamenlijke huisvesting.

Om deze flexibiliteit te waarborgen worden passende onderwijsgebouwen gecreëerd. Dit betekent dat tijdens een natuurlijk moment van investeren (vervangende nieuwbouw-/ renovatie) in gezamenlijk overleg wordt gekeken welke (toekomstige) doelgroepen de school bedient en welke aanvullende voorzieningen hiervoor benodigd zijn (extra of andersoortige ruimten, gebouwelijke aanpassingen en dergelijke). Waar nodig – en indien mogelijk – worden hiervoor extra middelen beschikbaar gemaakt.

Integraal en in samenhang wordt onderzocht hoe de gewenste flexibiliteit binnen de huidige gebouwen kan worden gecreëerd, bijvoorbeeld door het invullen van leegstand. Dit wordt niet per gebouw, maar voor de gehele gebouwenportefeuille bekeken. Gemeente en schoolbesturen trekken hier samen in op.

Taken en verantwoordelijkheden

Schoolbesturen hebben vanuit de 'Werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035' de opgave inclusief onderwijs te realiseren. De financiële gevolgen van huisvesting voor inclusiever onderwijs hebben vooralsnog geen plek in de zorgplicht onderwijshuisvesting. Gemeente en schoolbesturen onderzoeken gezamenlijk de behoefte aan aanvullende voorzieningen en de mogelijkheden voor het financieren ervan. Zowel gemeente als schoolbesturen ontvangen hiervoor geen aanvullende middelen.

2.2.3 Duurzaamheid (inclusief binnenklimaat)

Visie en ambitie

Om zo goed mogelijk onderwijs te kunnen geven en krijgen, heeft het onderwijs baat bij goede schoolgebouwen met een goed binnenklimaat. Er wordt ingezet op het zoveel mogelijk ENG (EnergieNeutraal) maken van het onderwijsvastgoed op natuurlijke momenten (onderhoud, renovatie en vervangende nieuwbouw).

De gemeente en schoolbesturen nemen daarnaast gezamenlijke verantwoordelijkheid om buiten de natuurlijke momenten van (ver)nieuwbouw of renovatie, maatregelen te treffen voor het verduurzamen van het bestaande vastgoed.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Bij vervangende nieuwbouw van scholen wordt, vooruitlopend op de verwachte wetswijziging, uitgegaan van ENG (huidige wetgeving gaat uit van BENG). Bij vernieuwbouw en renovatie wordt ook verduurzaamd naar eindnorm ENG. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt verduurzaamd naar minimaal de eisen voor een bijna energieneutraal gebouw (BENG).

Voor bestaande gebouwen waar (ver)nieuwbouw of renovatie buiten de scope van het IHP ligt, wordt een routekaart opgesteld om tot verduurzaming te komen. In de routekaart wordt aangegeven wat maximaal haalbaar is. Bij het opstellen van de routekaart worden aspecten als binnenklimaat (Frisse scholen B), flexibiliteit, toegankelijkheid en bewegen meegenomen. Deze routekaart brengt de volgende punten in beeld:

- duurzaamheidsprestatie per gebouw;
- per gebouw een maatwerkadvies;
- benodigde duurzaamheidsmaatregelen inclusief prioritering;
- uitwerking van de bekostiging door gemeente en schoolbestuur.

De schoolbesturen nemen in het eerste tijdvak van dit IHP initiatief voor het opstellen van deze routekaart.

Taken en verantwoordelijkheden

Vanuit de zorgplicht draagt de gemeente zorg voor de bekostiging van een gebouw dat voldoet aan het Besluit Bouwwerken Leefomgeving, eindnorm BENG en voor de eisen voor de toegankelijkheid.

Voor het realiseren van de landelijke, provinciale en gemeentelijke ambities ten aanzien van verduurzaming, voelen gemeente en schoolbesturen voor bovenwettelijke zaken een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Door middel van een haalbaarheids-onderzoek/businesscase wordt per project bepaald hoe de bekostiging van bovenwettelijke maatregelen wordt verdeeld tussen gemeente en schoolbestuur.

2.2.4 Spreiding van het aanbod

Visie en ambitie

Alle partijen hechten waarde aan een pluriform aanbod in denominatie, pedagogisch en onderwijskundig concept, passend bij de behoefte van kinderen en hun ouders. Hierbij wordt gestreefd naar:

- een gezonde balans tussen vraag en aanbod;
- voldoende nabijheid van onderwijs en opvang voor elk kind;
- clustering van voorzieningen om samenwerking en toekomstbestendigheid te bevorderen.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Gemeente en schoolbesturen streven naar een goede balans tussen vraag en aanbod van onderwijs in de gemeente Sint-Michielsgestel. Een evenwichtige spreiding, voldoende omvang per school, keuzevrijheid en behoud van het pluriforme aanbod is het doel. Het streven is een toekomstbestendig aanbod om een duurzame manier van investeren te bevorderen.

Minimaal één basisschool in elke kern van Sint-Michielsgestel blijft het uitgangspunt. Wel wordt het belang van samenwerken gezien, om versnippering van het aanbod te voorkomen in de toekomst en te streven naar optimalisatie van balans tussen vraag en aanbod.

Taken en verantwoordelijkheden

De Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs schrijven voor dat de gemeente een zorgplicht heeft voor uitbreiding en (vervangende) nieuwbouw van scholen. Deze zorgplicht behelst een individuele benadering: per schoolgebouw wordt bekeken wanneer deze in aanmerking komt voor vervangende huisvesting. Ook een verzoek tot uitbreiding wordt (afgezien van een mogelijke toekenning van capaciteit binnen verwijsbare afstand) individueel beoordeeld. Schoolbesturen en gemeenten zien het echter als een gezamenlijke verantwoordelijkheid dat vraag en aanbod integraal worden bekeken en aangestuurd. Dit gaat over welke vraag er is en welk onderwijsaanbod daar tegenover moet staan, rekening houdend met de behoefte aan pluriform en thuisnabij onderwijs.

2.2.5 Buitenruimte als speelplein

Visie en ambitie

De buitenruimten van scholen moeten voor alle kinderen altijd toegankelijk zijn. Binnen de gemeente worden goede afspraken gemaakt over het gebruik en onderhoud van de buitenruimten en worden maatregelen genomen om vandalisme, misbruik of andere onveilige situaties te voorkomen/bestrijden.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Gedurende het eerste tijdvak van het IHP (2026-2029) worden de eigendomssituatie en de onderhoudsstaat van alle schoolpleinen binnen de gemeente geïnventariseerd. Van hieruit worden afspraken uitgewerkt waarbij de onderstaande principes worden gevolgd:

- de schoolpleinen zijn 24/7 toegankelijk en openbaar;
- de eigenaar van de buitenruimte is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de buitenruimte;
- gebruikers van de buitenruimte betalen mee aan onderhoud en beheer;

- eigenaren en gebruikers leggen afspraken, taken, verantwoordelijkheden en de bekostiging/ financiering vast.

De gemeente neemt hiertoe initiatief.

Taken en verantwoordelijkheden
De gemeente Sint-Michielsgestel en schoolbesturen hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het aanleggen en inrichten van schoolpleinen.

2.2.6 Onderwijs aan nieuwkomers

Visie en ambitie
Gemeente en schoolbesturen hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het verzorgen van onderwijs aan nieuwkomers. De eerste opvang vindt plaats in taalklassen en daarna bezoeken de leerlingen een school in de nabijheid van de plek waar ze wonen. Door middel van de taalklassen wordt de expertise centraal en gebundeld ingezet.

Wat betekent dit voor de huisvesting?
De taalklassen voor nieuwkomers in het basisonderwijs worden in de gemeente Sint-Michielsgestel op dit moment georganiseerd op de Roald Dahl in Sint-Michielsgestel en op De Kleine Beer in Berlicum. De gemeente en schoolbesturen verwachten een toename van het aantal nieuwkomers en daarmee de vraag naar onderwijs en huisvesting. De internationale schakelklas (voor leerlingen in het voortgezet onderwijs) is regionaal georganiseerd en gehuisvest in de gemeente Boxtel.

Taken en verantwoordelijkheden
Huisvesting van onderwijs aan nieuwkomers valt onder de reguliere zorgplicht voor onderwijshuisvesting van de gemeente en daarmee binnen het IHP. De huisvesting van onderwijs voor nieuwkomers vraagt om maatwerk, dat niet altijd past binnen de normen van de wet- en regelgeving op het gebied van onderwijs-huisvesting. Schoolbesturen en de gemeente zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om voor deze groep leerlingen goede en passende huisvesting te bieden, waarbij bijvoorbeeld rekening wordt gehouden met een kleinere groepsgrootte.

2.2.7 Bewegingsonderwijs

Visie en ambitie
Leerlingen van alle scholen in Sint-Michielsgestel krijgen meer dan het minimaal aantal genormeerde uren bewegingsonderwijs aangeboden. Vanaf 1 augustus 2023 zijn scholen in het primair onderwijs verplicht om ten minste twee lesuren (1,5 klokuur) per groep leerlingen in de leeftijd van 6 tot en met 12 jaar bewegingsonderwijs te geven. Voor het so, sbo en vso is de norm 2,25 klokuur per groep leerlingen. Bij het voortgezet onderwijs wordt de behoefte aan bewegingsonderwijs uitgedrukt in vierkante meters per leerling.

Wat betekent dit voor de huisvesting?
De gemeente zorgt voor meer dan voldoende capaciteit voor bewegingsonderwijs voor alle scholen conform de normen van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Daarmee is er op dit moment geen huisvestingsvraagstuk voor het bewegings-onderwijs.

2.2.8 Multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen

Visie en ambitie

Scholen richten zich met name op het primaire proces: het verzorgen van onderwijs. Belangrijke samenwerkingspartners zijn kind-gerelateerde voorzieningen zoals sport- en culturele verenigingen, buurtwerk et cetera. De functie van het schoolgebouw als brede ontmoetingsplek voor het dorp wordt vanuit de lokale behoefte omarmd en ondersteund, mits het primaire proces er niet door wordt verstoord. In veel gevallen vinden deze verenigingen en instellingen een plek in de dorpshuizen binnen de gemeente.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Er is vanuit de brede maatschappelijke functie geen aanvullende ruimtebehoefte, omdat activiteiten voornamelijk plaatsvinden in dorpshuizen in de gemeente dan wel volgtijdelijk in het schoolgebouw.

3 Situatiebeschrijving

In dit hoofdstuk wordt een algemene beschrijving van het onderwijslandschap in de gemeente Sint-Michielsgestel gegeven. Hierbij wordt per sector en per kern een beschrijving gegeven van de diverse scholen. Er wordt ingegaan op de leerlingenontwikkeling, zowel in de afgelopen jaren als de leerlingenprognoses[3]. Ook worden gebouw-gegevens toegelicht. In bijlage 1 is voor ieder gebouw een gebouwenkaart opgenomen.

3.1 Algemeen

De gemeente Sint-Michielsgestel telt tien scholen voor basisonderwijs. Deze worden bestuurd door Cadans Primair en Stroomm. Daarnaast zijn in Sint-Michielsgestel twee scholen voor voortgezet onderwijs, namelijk het Elde College en Gymnasium Beekvliet. Deze scholen worden bestuurd door respectievelijk Sterk Regionaal Onderwijs en Ons Middelbaar Onderwijs. In Sint-Michielsgestel zijn ook twee scholen voor speciaal onderwijs. Dit zijn Kentalis Mariëlla en Kentalis Rafaël. Beide scholen worden bestuurd door Kentalis.

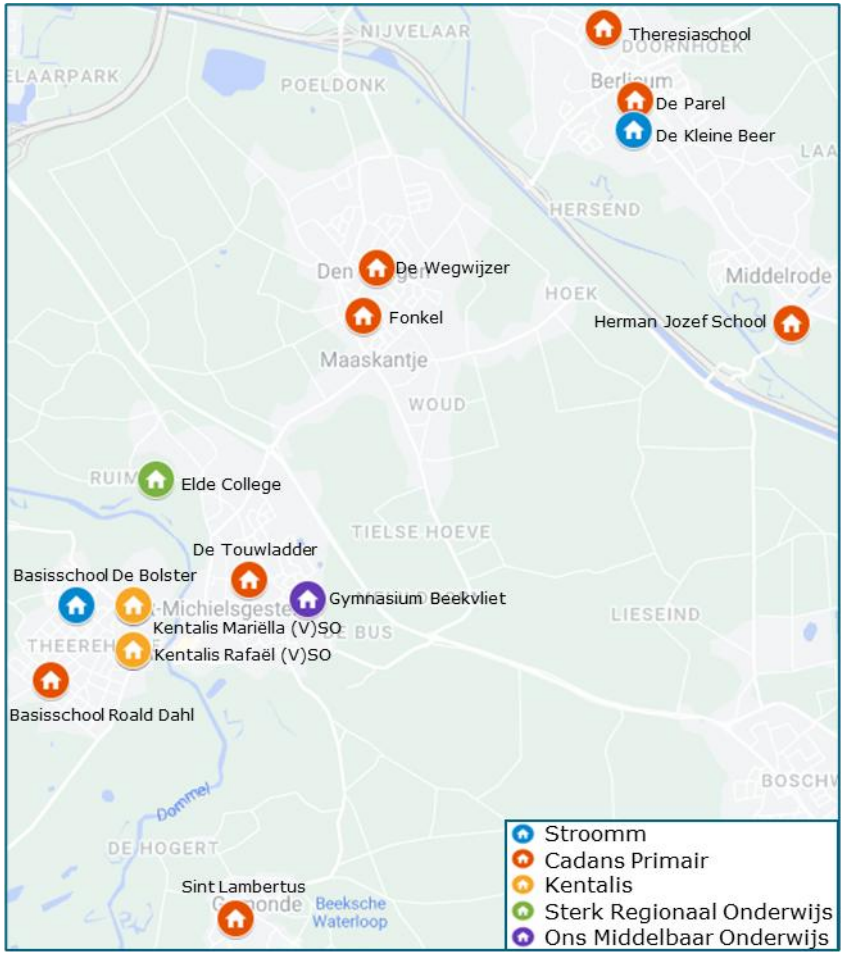

[3] *De tellingen zijn afkomstig van DUO en de leerlingenprognoses zijn opgesteld door Postmus Advies, december 2024 voor PO en VO en april 2024 voor SO en VSO.*

3.2 Basisonderwijs

De basisscholen in de gemeente Sint-Michielsgestel telden op 1 oktober 2024[4] in totaal 2.495 leerlingen.

Het leerlingenaantal op de basisscholen in de gemeente Sint-Michielsgestel nam in de periode tot aan 2021 af. In 2022, 2023 en 2024 ligt het leerlingenaantal steeds rond de 2.500. Volgens de leerlingen-prognose gaat het leerlingenaantal in de gemeente Sint-Michielsgestel de komende jaren stijgen richting de 2.800.

School	Telling		
	2022	2023	2024
Kern Sint-Michielsgestel			
Roald Dahl	199	198	206
De Touwladder	331	329	333
De Bolster	337	308	300
Kern Berlicum			
De Parel	165	156	154
Theresiaschool	481	485	474
De Kleine Beer	87	86	80
Kern Gemonde			
Sint Lambertus	146	145	138
Kern Den Dungen			
De Wegwijzer	232	239	246
Fonkel	352	352	384
Kern Middelrode			
Herman Jozef-School	174	177	180
Totaal	**2.504**	**2.475**	**2.495**

Tabel 1. Leerlingentelling basisonderwijs 2022-2024

School	Prognose		
	2025	2030	2035
Kern Sint-Michielsgestel			
Roald Dahl	206	223	235
De Touwladder	331	369	459
De Bolster	292	282	297
Kern Berlicum			
De Parel	154	156	158
Theresiaschool	474	481	487
De Kleine Beer	80	73	74
Kern Gemonde			
Sint Lambertus	138	116	126
Kern Den Dungen			
De Wegwijzer	246	290	288
Fonkel	384	463	459
Kern Middelrode			
Herman Jozef-School	180	167	198
Totaal	**2.485**	**2.620**	**2.781**

Tabel 2. Leerlingenprognose basisonderwijs 2025-2035

In de leerlingenprognose is te zien dat het leerlingenaantal in de kernen Sint-Michielsgestel, Den Dungen en Middelrode gaat stijgen. In de kern Gemonde gaat het aantal leerlingen licht dalen.

[4] DUO publiceert ieder jaar in december de 1 oktobertellingen van alle scholen in Nederland. Deze 1 oktobertellingen zijn op basis van wetgeving bepalend bij het berekenen van de ruimtebehoefte van scholen.

3.2.1 Sint-Michielsgestel

In de kern Sint-Michielsgestel zijn drie basisscholen voor basisonderwijs gevestigd: Roald Dahl, De Touwladder en De Bolster.

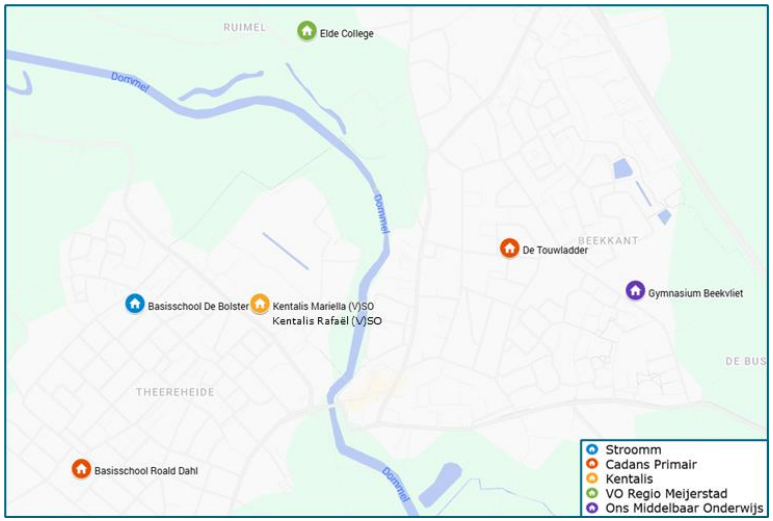

In de onderstaande tabel is te zien dat het aantal leerlingen in de kern Sint-Michielsgestel de komende jaren gaat stijgen.

School	Prognose		
	2025	2030	2035
Roald Dahl	206	223	235
De Touwladder	331	369	459
De Bolster	292	282	297
Totaal	829	874	991

Tabel 3. Leerlingenprognose kern Sint-Michielsgestel

De gezamenlijke gebouwcapaciteit van de scholen in Sint-Michielsgestel bedraagt 5.614 m^2, tegenover een normatieve ruimtebehoefte[5] van 5.585 m^2 in 2034.
Deze totale capaciteit is dus voldoende om de totale behoefte aan ruimte op te vangen. In de kern Sint-Michielsgestel is in 2034 sprake van balans tussen ruimtebehoefte en capaciteit.

School	Gebouwgegevens				
	Bouwjaar	Renovatiejaar	Norm BVO (2034)	Capaciteit gebouw (m^2)	Verschil norm en capaciteit (m^2)
Roald Dahl	1973	2016	1.382	1.679	297
De Touwladder	2013		2.509	2.012	-497
De Bolster	1974		1.694	1.923	229
Totaal			**5.585**	**5.614**	**29**

Tabel 4. Gebouwgegevens per school – kern Sint-Michielsgestel

De gemeente heeft met basisschool De Touwladder een doordecentralisatie-afspraak gemaakt voor de uitvoering van de zorgplicht onderwijshuisvesting. Het schoolbestuur ontvangt hiervoor een jaarlijkse vergoeding van de gemeente. Bij groei van het aantal leerlingen wordt de doordecentralisatie-overeenkomst aangepast door middel van een addendum.

[5] *De normatieve ruimtebehoefte van alle scholen is berekend op basis van de meest actuele modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs.*

3.2.2 Berlicum

In de kern Berlicum zijn drie scholen voor basisonderwijs: de Theresiaschool, De Parel en De Kleine Beer.

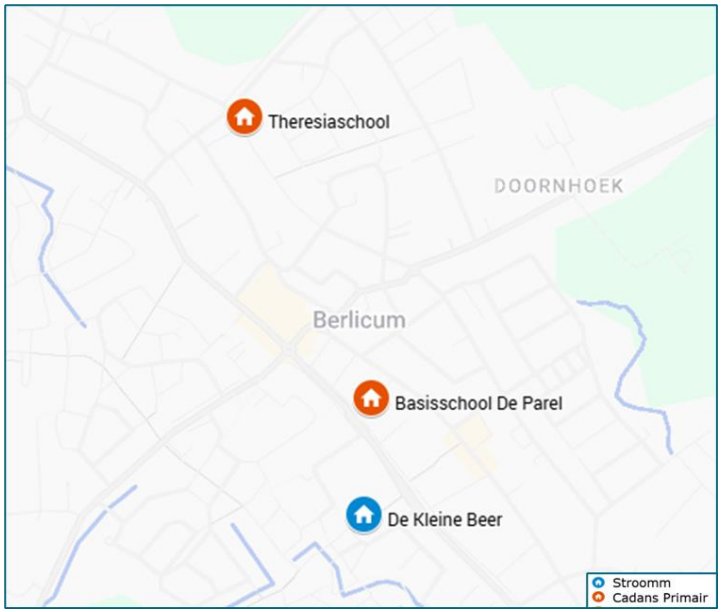

In onderstaande tabel is te zien dat het aantal leerlingen in Berlicum de komende jaren licht gaat stijgen.

School	Prognose		
	2025	2030	2035
De Parel	154	156	158
Theresiaschool	474	481	487
De Kleine Beer	80	73	74
Totaal	708	710	719

Tabel 5. Leerlingenprognose kern Berlicum

De gezamenlijke gebouwcapaciteit van de scholen in Berlicum bedraagt 4.728 m^2, tegenover een normatieve ruimtebehoefte van 4.217 m^2 in 2034.

De totale capaciteit is voldoende om de totale behoefte aan ruimte op te vangen. In de kern Berlicum is in 2034 een formeel capaciteitsoverschot van 511 m^2.

School	Gebouwgegevens				
	Bouwjaar	Renovatiejaar	Norm BVO (2034)	Capaciteit gebouw (m^2)	Verschil norm en capaciteit (m^2)
De Parel	2012		995	1.394	399
Theresiaschool	2007		2.650	1.994	-656
De Kleine Beer	1992		572	1.340	768
Totaal			**4.217**	**4.728**	**511**

Tabel 6. Gebouwgegevens per school – kern Berlicum

De gemeente huurt de panden van de Theresiaschool en De Parel.

3.2.3 Gemonde

In de kern Gemonde is één school voor basisonderwijs: Sint Lambertus.

In onderstaande tabel is te zien dat het aantal leerlingen in Gemonde de komende jaren eerst licht gaat dalen en vervolgens weer licht gaat stijgen.

School	Prognose		
	2025	2030	2035
Sint Lambertus	138	116	126
Totaal	138	116	126

Tabel 7. Leerlingenprognose kern Gemonde

De gebouwcapaciteit van de school in Gemonde bedraagt 1.384 m^2, tegenover een normatieve ruimtebehoefte van 834 m^2 in 2034.

De capaciteit is voldoende om de behoefte aan ruimte op te vangen. In Gemonde is in 2034 een formeel capaciteitsoverschot van 550 m^2.

School	Gebouwgegevens				
	Bouwjaar	Renovatiejaar	Norm BVO (2034)	Capaciteit gebouw (m^2)	Verschil norm en capaciteit (m^2)
Sint Lambertus	1954		834	1.384	550
Totaal			**834**	**1.384**	**550**

Tabel 8. Gebouwgegevens per school – kern Gemonde

Het gebouw van Sint Lambertus is volledig eigendom van de gemeente.

3.2.4 Den Dungen

In de kern Den Dungen zijn twee scholen voor basisonderwijs: De Wegwijzer en Fonkel.

In onderstaande tabel is te zien dat het aantal leerlingen in Den Dungen de komende jaren gaat stijgen.

School	Prognose		
	2025	2030	2035
De Wegwijzer	246	290	288
Fonkel	384	463	459
Totaal	630	753	747

Tabel 9. Leerlingenprognose kern Den Dungen

De gezamenlijke gebouwcapaciteit van de scholen in Den Dungen bedraagt 3.626 m^2, tegenover een normatieve ruimtebehoefte van 4.157 m^2 in 2034.

De totale capaciteit is niet voldoende om de totale behoefte aan ruimte op te vangen. In de kern Den Dungen is in 2034 een formeel capaciteitstekort van 531 m^2.

School	Gebouwgegevens				
	Bouwjaar	Renovatiejaar	Norm BVO (2034)	Capaciteit gebouw (m^2)	Verschil norm en capaciteit (m^2)
De Wegwijzer	1992	Uitbreiding in 2021	1.649	1.535	-114
Fonkel	2012	Uitbreiding in 2024	2.509	2.091	-418
Totaal			**4.157**	**3.626**	**-531**

Tabel 10. Gebouwgegevens per school – kern Den Dungen

De gemeente heeft met Fonkel een doordecentralisatie-afspraak gemaakt voor de uitvoering van de zorgplicht onderwijs-huisvesting.

3.2.5 Middelrode

In de kern Middelrode is één school voor basisonderwijs: de Herman Jozefschool.

In onderstaande tabel is te zien dat het aantal leerlingen in Middelrode de komende jaren eerst licht daalt en daarna licht gaat stijgen.

School	Prognose		
	2025	2030	2035
Herman Jozef-School	180	167	198
Totaal	180	167	198

Tabel 11. Leerlingenprognose kern Middelrode

De gebouwcapaciteit van de school in Middelrode bedraagt 1.266 m^2, tegenover een normatieve ruimtebehoefte van 1.196 m^2 in 2034.

De capaciteit is voldoende om de behoefte aan ruimte op te vangen. In Middelrode is in 2034 een formeel capaciteitsoverschot van 70 m^2.

School	Gebouwgegevens				
	Bouwjaar	Renovatiejaar	Norm BVO (2034)	Capaciteit gebouw (m^2)	Verschil norm en capaciteit (m^2)
Herman Jozef-School	1957		1.196	1.266	70
Totaal			**1.196**	**1.266**	**70**

Tabel 12. Gebouwgegevens per school – kern Middelrode

3.3 (Voortgezet) speciaal onderwijs

In Sint-Michielsgestel zijn twee scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs gevestigd: Kentalis Mariëlla en Kentalis Rafaël. De scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs telden op 1 oktober 2024 in totaal 73 leerlingen. Het leerlingenaantal bleef de afgelopen jaren (tot 2021) gelijk en nam vanaf 2021 licht af. Volgens de prognose blijft het leerlingenaantal in de gemeente Sint-Michielsgestel de komende jaren ongeveer gelijk. Het is belangrijk om te benoemen dat leerlingenprognoses voor zo'n specifieke doelgroep als deze vaak niet veelzeggend zijn. De scholen hebben hier zelf het beste zicht op. De scholen geven aan dat de populatie stabiel is.

School	Telling		
	2022	2023	2024
Kentalis Mariëlla SO	31	26	24
Kentalis Mariëlla VSO	28	26	19
Kentalis Rafaël SO	16	16	20
Kentalis Rafaël VSO	9	9	10
Totaal	**84**	**77**	**73**

Tabel 13. Leerlingentelling (voortgezet) speciaal onderwijs

School	Prognose		
	2025	2030	2035
Kentalis Mariëlla SO	24	25	26
Kentalis Mariëlla VSO	19	18	18
Kentalis Rafaël SO	19	19	21
Kentalis Rafaël VSO	10	9	9
Totaal	**72**	**71**	**74**

Tabel 14. Leerlingenprognose (voortgezet) speciaal onderwijs

De gemeente Sint-Michielsgestel heeft met Kentalis een door-decentralisatie-afspraak gemaakt voor de uitvoering van de zorgplicht onderwijshuisvesting van beide scholen.

3.4 Voortgezet onderwijs

In de gemeente Sint-Michielsgestel zijn twee scholen voor voortgezet onderwijs gevestigd: het Elde College en Gymnasium Beekvliet. De scholen voor voortgezet onderwijs telden 912 leerlingen op 1 oktober 2024. Het leerlingaantal is de afgelopen jaren licht afgenomen. Volgens de prognose blijft het leerlingaantal in de gemeente Sint-Michielsgestel de komende jaren ongeveer gelijk.

School	Telling		
	2022	2023	2024
Elde College	251	252	252
Gymnasium Beekvliet	690	661	660
Totaal	**941**	**913**	**912**

Tabel 15. Leerlingentelling voortgezet onderwijs

School	Prognose		
	2025	2030	2035
Elde College	267	281	278
Gymnasium Beekvliet	631	618	616
Totaal	**898**	**899**	**894**

Tabel 16. Leerlingenprognose voortgezet onderwijs

Met het Gymnasium Beekvliet heeft de gemeente een door-decentralisatie-afspraak gemaakt voor de uitvoering van de zorgplicht onderwijshuisvesting.

4 Opgaven en oplossingsrichtingen

In dit hoofdstuk wordt per school in beeld gebracht welke opgaven er zijn ten aanzien van onderwijshuisvesting, gekoppeld aan de inhoudelijke visie en ambities zoals geformuleerd in hoofdstuk 2. Op basis van de ambities en visie zijn uitgangspunten ten aanzien van de onderwijshuisvesting geformuleerd. Dit heeft geleid tot oplossingsrichtingen op kernniveau, waarbij voor de kernen integraal wordt gekeken naar de verschillende schoolgebouwen (waar dat aan de orde is), de opgaven en hun onderlinge samenhang. Onder vervangende huisvesting wordt vernieuwbouw of nieuwbouw verstaan.

4.1 Basisonderwijs

Deze paragraaf beschrijft de huisvestingsvragen van elke kern per gebouw. Hierbij ligt de focus op de staat van de onderwijshuisvesting en welke maatregelen (eventueel) nodig zijn. Vervolgens wordt de oplossingsrichting voor de huisvestingsopgave toegelicht.

4.1.1 Sint-Michielsgestel

Roald Dahl

Basisschool Roald Dahl is een school van Cadans Primair en is gevestigd in een gebouw uit 1973. In 2016 heeft een volledige renovatie plaatsgevonden die de levensduur van het gebouw met 25 jaar heeft verlengd. Kinderopvangorganisatie Partou is ook gevestigd in het gebouw. Binnen de looptijd van dit IHP heeft de school geen huisvestingsvraagstukken.

De Touwladder

Basisschool De Touwladder is een school van Cadans Primair en gevestigd in een gebouw uit 2013. Kinderopvangorganisatie Berenhuis en BSO Bolderburen zijn ook gevestigd in het gebouw en vormen samen met de school kindcentrum Ellips. De kinderopvang is gevestigd in niet-onderwijs vierkante meters. De Touwladder heeft in de periode van 2030 tot en met 2043 op basis van de leerlingenprognoses een tijdelijke uitbreidingsbehoefte van 300 m^2 met een piek in de periode van 2032 tot en met 2040 van 500 m^2. Aan het eind van tijdvak 1 van dit IHP is rekening gehouden met tijdelijke uitbreiding van de school voor in totaal 400 m^2. De Touwladder heeft met de gemeente een doordecentralisatie-afspraak gemaakt. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor de huisvesting bij het schoolbestuur is belegd. Het schoolbestuur ontvangt hiervoor een jaarlijkse vergoeding van de gemeente. Bij uitbreiding van de school moet de doordecentralisatie-afspraak aangepast worden middels een addendum. Het schoolbestuur wil de mogelijkheid onderzoeken om een deel van de capaciteit van de buitenschoolse opvang volgtijdelijk in te zetten voor onderwijs en buitenschoolse opvang. Dit zou betekenen dat een kleinere uitbreiding noodzakelijk is.

De Bolster

De Bolster is een school van Stroomm en is op dit moment gehuisvest in een gebouw uit 1974. ’t Kasteeltje is ook gevestigd op deze locatie en biedt kinderopvang, naschoolse opvang en bso aan. Basisschool De Bolster werkt ook samen met Kentalis Talent in Vught. Door deze samenwerking

kunnen dove, slechthorende en horende kinderen samen naar school in Sint-Michielsgestel. Talent en De Bolster willen deze samenwerking intensiveren om een inclusievere setting te kunnen realiseren.
In het IHP van de gemeente Sint-Michielsgestel uit 2019 is een haalbaarheidsonderzoek, voorbereiding en realisatie van nieuwbouw voor De Bolster opgenomen. Op dit moment is het voorbereidingskrediet door de gemeente verstrekt en wordt de planvorming voorbereid. Uitvoering van de vervangende nieuwbouw vindt plaats in het eerste tijdvak van dit IHP.

Oplossingsrichting voor de kern Sint-Michielsgestel
Het leerlingenaantal in de kern Sint-Michielsgestel gaat volgens de prognoses de komende jaren stijgen. Formeel is binnen de kern voldoende capaciteit om het stijgende leerlingenaantal op te vangen, maar bij De Touwladder ontstaat een tijdelijke uitbreidingsbehoefte in de periode 2030 tot en met 2043. Aan het eind van het eerste tijdvak van dit IHP wordt daarom rekening gehouden met een uitbreiding van 400 m^2 bij De Touwladder. Hiervoor wordt de doordecentralisatie-afspraak tussen het schoolbestuur en de gemeente aangepast. Gemeente en schoolbesturen hebben afgesproken dat de ontwikkeling van het leerlingenaantal in de kern gemonitord wordt (bijvoorbeeld in relatie tot de nieuwbouw van De Bolster) om samen passende uitbreiding op de juiste plek te realiseren.

4.1.2 Berlicum

De Parel
Basisschool De Parel is een school van Cadans Primair en is gevestigd in een gebouw uit 2012. Kinderopvangorganisatie Berenhuis is ook in het gebouw gevestigd en biedt kinderopvang en bso aan. De gemeente huurt het gebouw van

Woningcorporatie BrabantWonen. Het huurcontract loopt in 2036 af.

Theresiaschool
De Theresiaschool is een school van Cadans Primair en is gehuisvest in een gebouw uit 2007. De gemeente huurt het gebouw van Woonstichting JOOST. Het huurcontract loopt af in 2047. Het Berenhuis is ook op deze locatie gevestigd en biedt kinderopvang en bso aan. Samen vormen het onderwijs en de kinderopvang kindcentrum Wij-land. De Theresiaschool heeft een capaciteitstekort van ongeveer 600 m^2. Op dit moment maakt de school gebruik van tijdelijke units op het terrein en worden twee ruimten van Kinderopvang Berenhuis gebruikt.

De Kleine Beer
De Kleine Beer is een school van Stroomm en is gevestigd in een gebouw uit 1992. Kinderopvang Berenhuis is ook gevestigd op deze locatie en vormt samen met de school een kindcentrum. Het gebouw is 40 jaar oud in 2032.

Oplossingsrichting voor de kern Berlicum
De Kleine Beer, De Parel en de Theresiaschool tellen gezamenlijk circa 700 leerlingen. Er is op dit moment geen gelijkwaardigheid tussen de scholen in leerlingenaantal, ligging en huisvesting. Daarnaast speelt een capaciteitsvraagstuk bij de Theresiaschool.

Het is een wens van gemeente en schoolbesturen (Cadans Primair en Stroomm) om voor de langere termijn toe te werken naar meer gelijkwaardigheid tussen de scholen in de kern Berlicum. Hierbij

zijn als eerste een aantal uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van de spreiding van het onderwijsaanbod.
Er wordt gestreefd naar:

- een gezonde balans tussen vraag en aanbod;
- voldoende nabijheid van onderwijs en opvang voor elk kind;
- clustering van voorzieningen om samenwerking en toekomstbestendigheid te bevorderen.

Voor de huisvesting betekent dit dat wordt gestreefd naar een meer evenwichtige spreiding van het onderwijsaanbod, voldoende omvang per school en keuzevrijheid voor ouders en kinderen. Het streven is om duurzame en toekomstbestendige investeringen te bevorderen en op termijn toe te werken naar twee locaties voor onderwijs in de kern Berlicum.

Op basis van deze uitgangspunten zijn, in alle openheid, door de schoolbesturen en gemeente verschillende scenario's zorgvuldig onderzocht en besproken voor de korte en (middel)lange termijn.

Oplossing voor de korte termijn

Voor de *korte termijn* is gekeken naar diverse mogelijkheden om te voorzien in het capaciteitsvraagstuk van de Theresiaschool:

- de Theresiaschool verwijzen naar het capaciteitsoverschot van De Kleine Beer;
- uitbreiding van het huurcontract van de Theresiaschool door het realiseren van uitbreiding op de bestaande locatie;
- realisatie van een dislocatie voor het oplossen van het capaciteitsvraagstuk op een andere locatie in Berlicum.

Om diverse inhoudelijke en moverende redenen is geen van deze mogelijkheden op dit moment passend gebleken. Daarom is voor de *korte termijn* in gezamenlijkheid besloten dat de tijdelijke units bij de Theresiaschool voorlopig (maximaal twaalf jaar) blijven staan en daarnaast gebruik gemaakt wordt van twee ruimten van Stichting Kinderopvang Berenhuis. De consequentie hiervan is dat de Theresiaschool formeel minder vierkante meters heeft dan waar de school recht op heeft. Omdat geen van de andere onderzochte mogelijkheden op dit moment passend is, accepteren Cadans Primair en de gemeente het formele tekort aan vierkante meters dat vooralsnog blijft bestaan. Afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd tussen de gemeente en het schoolbestuur.

Oplossing voor de (middel)lange termijn

Op de (middel)lange termijn is er voor alle drie de scholen in de kern Berlicum een huisvestingsvraagstuk. De huurovereenkomst van De Parel loopt af in 2036. In 2032 is het gebouw van De Kleine Beer 40 jaar oud. De tijdelijke units bij de Theresiaschool kunnen nog maximaal twaalf jaar blijven staan en de huurovereenkomst voor het huidige pand eindigt in 2047. Voor de (middel)lange termijn wordt, vanuit het streven om duurzame en toekomstbestendige investeringen te bevorderen en op termijn toe te werken naar twee locaties voor onderwijs, gedacht aan de volgende oplossingen:

- één locatie voor de Theresiaschool aan de noordkant van de kern, rekening houdend met eventuele woningbouwontwikkeling waarbinnen een plek voor nieuwbouw van de school wordt gereserveerd (conform de zoeklocaties uit de Omgevingsvisie);
- één locatie voor onderwijs ten behoeve van De Parel en De Kleine Beer aan de zuidkant van de kern.

Opdracht

De gemeente en schoolbesturen hebben afgesproken dat gedurende het eerste tijdvak van het IHP de situatie in Berlicum opnieuw bekeken en besproken wordt met als doel een toekomstbestendige oplossing te vinden voor het onderwijs en de onderwijshuisvesting in de kern Berlicum.

4.1.3 Gemonde

Sint Lambertus

Basisschool Sint Lambertus is een school van Cadans Primair. De school is samen met kinderopvangorganisatie Berenhuis en BSO Bolderburen gehuisvest in een gebouw uit 1954. De kinderopvang en het onderwijs vormen samen kindcentrum Montis. Het schoolgebouw is in eigendom van de gemeente Sint-Michielsgestel. De gemeente is voornemens verduurzamingsmaatregelen te nemen voor dit gebouw. Deze maatregelen zijn geen onderdeel van het IHP, maar zijn opgenomen als onderdeel van het onderhoud van het overig vastgoed van de gemeente.

4.1.4 Den Dungen

De Wegwijzer

De Wegwijzer is een school van Cadans Primair en is gehuisvest in een gebouw uit 1992. Dit gebouw is in 2021 met 205 m^2 uitgebreid. Op basis van de leerlingenprognoses heeft De Wegwijzer in de periode 2026 tot en met 2035 een tijdelijke uitbreidingsbehoefte van 100 m^2 met een piek van 150 m^2 in de periode van 2031-2034. Daarnaast is het oudste gebouwdeel van De Wegwijzer 40 jaar oud in 2032.

Fonkel

Basisschool Fonkel is een school van Cadans Primair en is gevestigd in een gebouw uit 2012. In 2024 is een uitbreiding van 318 m^2 gerealiseerd. KDV De Teigetjes en BSO Bolderburen zijn ook gevestigd in dit gebouw. Op basis van de leerlingenprognoses ontstaat voor Fonkel in de periode van 2026 tot en met 2038 een tijdelijke uitbreidingsbehoefte van 200 m^2 met een piek van 500 m^2 in de periode van 2026-2035.

Oplossingsrichting voor de kern Den Dungen

In de kern Den Dungen werken De Wegwijzer en Fonkel samen om ervoor te zorgen dat alle kinderen die in de kern wonen basisonderwijs kunnen volgen op een van de twee scholen. Beide scholen hebben op basis van de leerlingenprognoses een (tijdelijke) uitbreidingsbehoefte. Op het perceel van Fonkel zijn echter geen goede uitbreidingsmogelijkheden. Het capaciteitsvraagstuk in Den Dungen vindt dan ook zijn oplossing bij De Wegwijzer. In dit IHP wordt daarom in het eerste tijdvak rekening gehouden met tijdelijke uitbreiding voor De Wegwijzer.

4.1.5 Middelrode

Herman Jozefschool

De Herman Jozefschool is een school van Cadans Primair en de enige school in Middelrode. De school is gehuisvest in een gebouw uit 1957. Kinderopvangorganisatie Berenhuis is ook gevestigd in het gebouw. Samen vormen het onderwijs en de kinderopvang Kindcentrum EigenWijs. Het gebouw van de Herman Jozefschool is op dit moment 68 jaar oud. In dit IHP is rekening gehouden met een

haalbaarheidsonderzoek naar de best passende huisvestingsoplossing voor de school in het eerste tijdvak. Het schoolbestuur opteert voor vernieuwbouw, waarbij de markante voorgevel van het gebouw en de bomen behouden blijven. Onderzoek moet uitwijzen of dit de best passende oplossing is.

4.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

Kentalis Mariëlla en Kentalis Rafaël

Kentalis Mariëlla en Kentalis Rafaël zijn gehuisvest in een gebouw uit 2011. De gemeente en het schoolbestuur hebben een doordecentralisatie-overeenkomst voor deze twee scholen. De scholen zijn passend gehuisvest en hebben geen huisvestingsvraagstuk gedurende de looptijd van dit IHP.

4.3 Voortgezet onderwijs

Elde College

Het Elde College is een school van Sterk Regionaal Onderwijs. De school is op dit moment gevestigd in een gebouw uit 1965 en is in 2016 deels gerenoveerd. De school is een nevenvestiging van de school in Schijndel. In het IHP van de gemeente Sint-Michielsgestel uit 2019 is in tijdvak 1 vervangende nieuwbouw opgenomen. Het project bevindt zich in de voorbereidende fase.

Gymnasium Beekvliet

Het Gymnasium Beekvliet is een school van Ons Middelbaar Onderwijs en is gehuisvest in een gebouw uit 1978. Het gebouw is in 2021 gerenoveerd. De school heeft een doordecentralisatie-overeenkomst met de gemeente. Binnen de looptijd van dit IHP heeft de school geen huisvestingsvraagstukken.

5 Meerjarenuitvoeringsplan

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt per tijdvak van vier jaar aangegeven welke vraagstukken/projecten aangepakt worden. Een IHP is een richtinggevend document, maar ook dynamisch. Dat betekent dat het in ieder geval iedere vier jaar, en waar nodig ook eerder, geactualiseerd wordt. De planning voor de eerste vier jaar is daarom concreet, maar voor de tijdvakken die volgen meer indicatief.

5.2 Prioritering van projecten tot meerjarenuitvoeringsplan

Tijdvak 1: 2026-2029

De nieuwbouw van De Bolster en het Elde College is in voorbereiding. Deze projecten komen voort uit het IHP uit 2019.

In Den Dungen is op basis van de leerlingenprognoses sprake van een ruimtevraag bij zowel De Fonkel als De Wegwijzer. Deze scholen vallen beiden onder het bevoegd gezag van Cadans Primair. Het schoolbestuur kiest er voor om, zoals aangegeven in hoofdstuk 4, de uitbreiding bij De Wegwijzer te realiseren. Op basis van de prognoses is er recht op tijdelijke uitbreiding. In het eerste tijdvak wordt dit opgestart en gerealiseerd.

Op basis van de leeftijd van het gebouw wordt in het eerste tijdvak gestart met het haalbaarheidsonderzoek naar de best passende huisvestingsoplossing voor de Herman Jozefschool in Middelrode. Het schoolbestuur opteert voor vernieuwbouw, waarbij de markante voorgevel van het gebouw en de bijzondere bomen die op het terrein staan behouden blijven. Onderzoek moet uitwijzen of dit een passende en de meest toekomstbestendige oplossing is. In het onderzoek wordt ook de gymzaal betrokken.

Aan het eind van tijdvak 1 wordt gestart met het haalbaarheids-onderzoek voor het realiseren van tijdelijke uitbreiding bij De Touwladder. Het eventueel aanpassen van de doordecentralisatieafspraken (middels een addendum) is hier ook onderdeel van. Aan het begin van tijdvak 2 kan worden gestart met de realisatie van de tijdelijke uitbreiding.

Kentalis Talent, een school voor slechthorende en dove kinderen in Vught heeft al jaren een intensieve samenwerking met De Bolster. Dankzij deze samenwerking kunnen dove, slechthorende en horende kinderen samen naar school in Sint-Michielsgestel. Kentalis heeft de wens uitgesproken om de school te verplaatsen naar Sint-Michielsgestel en nieuwbouw te realiseren geïntegreerd met De Bolster om een inclusievere setting te kunnen realiseren. Wanneer dit haalbaar is en de minister instemt met het verzoek tot verplaatsing (een verklaring van geen bezwaar van de gemeente is hierbij een voorwaarde), wordt ook dit project in het eerste tijdvak uitgevoerd. De nieuwbouw van Kentalis in Sint-Michielsgestel is integraal onderdeel van de nieuwbouw van De Bolster en heeft daarmee geen invloed op de financiën en planning van de andere projecten.

Tijdvak 2: 2030-2033

In dit tijdvak wordt de vervangende huisvesting van de Herman Jozefschool en de gymzaal opgeleverd. Daarnaast wordt aan het eind van het tijdvak gestart met onderzoek naar de best passende huisvesting voor het oudste gebouwdeel van De Wegwijzer (inclusief eventuele uitbreiding) en de gymzaal.

In het tweede tijdvak wordt ook het onderzoek opgestart naar een permanente oplossing voor de huisvestingsvraagstukken van de basisscholen in de kern Berlicum. In dit tijdvak is het gebouw van De Kleine Beer namelijk 40 jaar oud en het huurcontract voor De Parel loopt af in 2036.

Ook eindigt de vergunning voor de tijdelijke lokalen bij de Theresiaschool in dit tijdvak. Ten slotte is er in dit tijdvak waarschijnlijk meer zicht op de woningbouwontwikkeling in de kern Berlicum.

In dit tijdvak start de realisatie van de tijdelijke uitbreiding van De Touwladder.

Tijdvak 3: 2034-2037
In dit tijdvak staan vooralsnog geen projecten gepland.

Tijdvak 4: 2038-2041
In dit tijdvak staan vooralsnog geen projecten gepland. Bij Roald Dahl heeft in 2016 een volledige renovatie plaatsgevonden die de levensduur van het gebouw met 25 jaar heeft verlengd. In 2041 wordt een haalbaarheidsonderzoek opgestart naar de best passende huisvestingsoplossing voor de school.

Doorkijk
Het onderzoek naar de best passende oplossing voor de kern Berlicum en het onderzoek naar het oudste gebouwdeel van De Wegwijzer worden in het tweede tijdvak afgerond. Bij de actualisatie van het IHP moeten de te treffen maatregelen voor deze scholen opgenomen worden in het nieuwe IHP. Om die reden zijn in tijdvak 3 en 4 vooralsnog geen projecten opgenomen voor deze scholen.

5.3 Haalbaarheidsonderzoek

Voorafgaand aan een specifiek project (nieuwbouw, vernieuw-bouw, uitbreiding) staat steeds een haalbaarheidsonderzoek gepland. De gemeente Sint-Michielsgestel neemt hiertoe het initiatief. Het doel van deze haalbaarheidsonderzoeken is om helder te krijgen welke strategie het meest passend is en onder welke voorwaarden het een haalbaar project wordt. De exacte uitvraag voor ieder haalbaarheidsonderzoek wordt door de gemeente en betrokken schoolbesturen te zijner tijd opgesteld. Elementen die in ieder onderzoek terug moeten komen zijn:

- Welke kindpartijen en aan onderwijs gelieerde instellingen zijn wenselijk om betrokken te worden bij het project?
- Voor hoeveel leerlingen wordt huisvesting gerealiseerd?
- Wanneer er nog geen locatie is bepaald: welke locatie is het meest geschikt en draagt bij aan een goede spreiding van het onderwijs binnen de gemeente?
- Wat zijn de gevolgen van een scenario voor verkeer (bereikbaarheid, parkeren et cetera)?
- Wat zijn de kosten van elk scenario (gebouw, eventuele grondaankoop, infrastructurele maatregelen, tijdelijke huisvesting et cetera)?
- Op welke wijze draagt elk scenario bij aan de inhoudelijke visie en ambitie zoals genoemd in hoofdstuk 2?
- Op welke wijze draagt elk scenario bij aan de ambities van de gemeente en schoolbesturen op het vlak van circulariteit, duurzaamheid en milieuprestaties?
- Op welke termijn is dit scenario te realiseren (rekening houdend met beschikbaarheid van grond, ruimtelijke procedures, netcongestie et cetera)?
- Welke gevolgen heeft het scenario voor andere onderwijsvoorzieningen?

De gemeente neemt de kosten voor het haalbaarheidsonderzoek voor haar rekening.

5.4 Meerjarenuitvoeringsplan

Meerjarenuitvoeringsplan Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Sint-Michielsgestel																			
		tijdvak 1				tijdvak 2				tijdvak 3				tijdvak 4					
Naam school	Huisvestingsmaatregel	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041		
Basisonderwijs																			
DEN DUNGEN																			
RK Basisschool De Wegwijzer	onderzoek toekomstperspectief gymzaal en gebouwdeel 1992																		
	uitbreiding capaciteit, tijdelijk																		
Basisschool Fonkel	doordecentralisatieovereenkomsten, geen maatregelen																		
SINT-MICHIELSGESTEL																			
Basisschool Roald Dahl	geen maatregelen																		
Basisschool De Bolster	nieuwbouw, reeds opgenomen in vorige IHP																		
De Touwladder	doordecentralisatieovereenkomst, uitbreiding capaciteit, tijdelijk																		
MIDDELRODE																			
Basisschool Herman Jozef	vervangende huisvesting																		
	vervangende huisvesting gymzaal																		
GEMONDE																			
BS St Lambertus	instandhouding en verduurzaming (geen maatregelen IHP)																		
BERLICUM NB																			
Theresiaschool	huurpand (tot 2047), instandhouding tijdelijke huisvesting, onderzoek toekomstperspectief kern Berlicum																		
Basisschool De Parel	huurpand (tot 2036), onderzoek toekomstperspectief kern Berlicum																		
Basisschool De Kleine Beer	onderzoek toekomstperspectief kern Berlicum																		
(Voortgezet) speciaal onderwijs																			
SINT-MICHIELSGESTEL																			
Kentalis Mariëlla SO	doordecentralisatieovereenkomst																		
Kentalis Mariëlla VSO	doordecentralisatieovereenkomst																		
Kentalis Rafaël SO	doordecentralisatieovereenkomst																		
Kentalis Rafaël VSO	doordecentralisatieovereenkomst																		
Voortgezet onderwijs																			
SINT-MICHIELSGESTEL																			
Elde College	nieuwbouw, reeds opgenomen in vorige IHP																		
Gymnasium Beekvliet	doordecentralisatieovereenkomst																		
(Voortgezet) speciaal onderwijs																			
VUGHT (huidige locatie)																			
Kentalis Talent DSH	mogelijke verplaatsing van deze school naar Sint-Michielsgestel in combinatie met De Bolster voor aanbieden van inclusiever onderwijs																		

	haalbaarheidsonderzoek
	project inclusief voorbereiding

6 Financiën

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de financiële effecten van de opgaven in het IHP. In paragraaf 6.1 beschrijven wij kort de gehanteerde uitgangspunten voor het meerjareninvesteringsplan, zoals opgenomen in bijlage 2 en in paragraaf 6.2 is het meerjaren-investeringsplan zelf opgenomen.

6.1 Uitgangspunten meerjareninvesteringsplan

Het meerjareninvesteringsplan wordt opgesteld om de financiële effecten van de projecten, opgenomen in het meerjaren-uitvoeringsplan, voor de gemeente in beeld te brengen. Op deze manier ontstaat voor de vaststelling van het IHP een eerste inzicht in de benodigde financiële middelen van de gemeente. Voor ieder project wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd (ze paragraaf 5.3). Onderdeel van dit haalbaarheidsonderzoek is het opstellen van een stichtingskostenraming voor het project. Hierbij kunnen alle locatiespecifieke eisen, de marktprijzen op dat moment en de dan geldende wet- en regelgeving meegenomen worden. Op basis van de uitkomst van het haalbaarheids-onderzoek stelt de gemeenteraad een reëel investeringsbedrag vast. Op basis van dit investeringsbedrag wordt een voorbereidingskrediet van 8% beschikbaar gesteld aan de bouwheer en worden afspraken gemaakt over de beschikbaar-stelling van het restant krediet.

In bijlage 2 zijn de uitgangspunten voor het opstellen van het Meerjareninvesteringsplan opgenomen.

6.2 Meerjareninvesteringsplan

In onderstaande tabel is het meerjareninvesteringsplan dat voortkomt uit het meerjarenuitvoeringsplan opgenomen. In deze tabel is uitgegaan van de adviesbedragen rondom een ENG-gebouw, omdat dat aansluit bij de ambitie zoals beschreven in hoofdstuk 2 en nieuwe gebouwen vanaf 2028 ENG gebouwd moeten worden. In bijlage 3 zijn de onderliggende berekeningen bij deze tabel opgenomen. Hierin zijn ook de berekeningen op basis van de VNG-normbedragen en een reëel investeringsbedrag met een opslag opgenomen. Voor de uitwerking van de huisvestings-vraagstukken van de scholen in Berlicum en de uitkomst van het onderzoek naar de toekomstbestendige investering voor het oudste gebouwdeel van De Wegwijzer is vooralsnog geen investering opgenomen in het meerjareninvesteringsplan. De reden hiervoor is dat nader onderzoek moet worden gedaan. Bij een actualisatie van het IHP worden deze kosten in beeld gebracht. De kosten voor tijdelijke huisvesting zijn ook niet opgenomen in dit overzicht, omdat de gemeente deze kosten niet opneemt als investering in hun begroting.

Meerjareninvesteringsplan Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Sint-Michielsgestel
(op basis van ENG, verplicht bij nieuwbouw vanaf 2028)

		tijdvak 1					tijdvak 2				tijdvak 3				tijdvak 4			
naam school	huisvestingsmaatregel	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Basisonderwijs																	
DEN DUNGEN																	
RK Basisschool De Wegwijzer	onderzoek toekomstperspectief gymzaal en gebouwdeel 1992																
	uitbreiding capaciteit, tijdelijk		€ 1.507.559														
Basisschool Fonkel	doordecentralisatieovereenkomsten, geen maatregelen																
SINT-MICHIELSGESTEL																	
Basisschool Roald Dahl	geen maatregelen																
Basisschool De Bolster	nieuwbouw, reeds opgenomen in vorige IHP			n.v.t.													
De Touwladder	doordecentralisatieovereenkomst, uitbreiding capaciteit, tijdelijk					€ 1.036.959											
MIDDELRODE																	
Basisschool Herman Jozef	vervangende huisvesting							€ 4.542.297									
	vervangende huisvesting gymzaal							€ 1.865.056									
GEMONDE																	
BS St Lambertus	instandhouding en verduurzaming (geen maatregelen IHP)																
BERLICUM NB																	
Theresiaschool	huurpand (tot 2047), instandhouding tijdelijke huisvesting, onderzoek toekomstperspectief kern Berlicum																
Basisschool De Parel	huurpand (tot 2036), onderzoek toekomstperspectief kern Berlicum																
Basisschool De Kleine Beer	onderzoek toekomstperspectief kern Berlicum																
(Voortgezet) speciaal onderwijs																	
SINT-MICHIELSGESTEL																	
Kentalis Mariëlla SO	doordecentralisatieovereenkomst																
Kentalis Mariëlla VSO	doordecentralisatieovereenkomst																
Kentalis Rafaël SO	doordecentralisatieovereenkomst																
Kentalis Rafaël VSO	doordecentralisatieovereenkomst																
Voortgezet onderwijs																	
SINT-MICHIELSGESTEL																	
Elde College	nieuwbouw, reeds opgenomen in vorige IHP			n.v.t.													
Gymnasium Beekvliet	doordecentralisatieovereenkomst																
(Voortgezet) speciaal onderwijs																	
VUGHT (huidige locatie)																	
Kentalis Talent DSH	mogelijke verplaatsing van deze school naar Sint-Michielsgestel in combinatie met De Bolster voor aanbieden van inclusiever onderwijs			€ 4.856.739 ●													
totaal		**€ -**	**€ 1.507.559**	**€ 4.856.739**	**€ -**	**€ 1.036.959**	**€ -**	**€ 6.407.353**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

● Gebaseerd op 1.162 m² bvo conform modelverordening en financiele uitgangspunten IHP.
In businesscase wordt vooralsnog uitgegaan van 1.586 m² en een ander investeringsbedrag.
Definitieve omvang van de school en de hoogte van het investeringsbedrag wordt later bepaald

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

De gemeente Sint-Michielsgestel heeft samen met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties een gedragen, beleidsrijke visie ontwikkeld die de basis vormt voor de huisvesting van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs in de gemeente. Het "Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Sint-Michielsgestel 2026-2041" vormt een cruciaal instrument voor het plannen en beheren van de onderwijs-huisvesting in de gemeente Sint-Michielsgestel. Het IHP is een ambitieus plan dat een duidelijke visie en strategie voor de toekomst van onderwijshuisvesting binnen de gemeente schetst. De visie richt zich niet alleen op het realiseren van een optimale leer- en ontwikkelingsomgeving voor leerlingen, maar ook op het verder versterken van onder andere de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn, inclusief onderwijs, duurzaamheid, multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen, spreiding van het aanbod, bewegingsonderwijs, onderwijs aan nieuwkomers en de buitenruimte als speelplein.

De basis van het IHP is de sterke nadruk op samenwerking, gezamenlijkheid en partnerschap. Bij het opstellen van dit IHP werd duidelijk dat samenwerking, gezamenlijkheid en partnerschap niet alleen als belangrijke kernwaarden worden gezien, maar ook al breed in de praktijk worden gebracht. Hierdoor zijn veel zaken binnen de gemeente nu al goed georganiseerd en geregeld en is de huisvesting van veel scholen op orde. De gemeente Sint-Michielsgestel, de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties blijven nauw samenwerken om de gestelde doelen te bereiken. De uitgewerkte denkrichtingen zijn toonaangevend voor de wijze waarop de vraagstukken zijn benaderd, namelijk vanuit een gedeelde visie en vanuit samenwerking.

Het plan is dankzij het integrale karakter een krachtig instrument geworden om de verschillende aspecten van onderwijs, kinderopvang en onderwijshuisvesting in samenhang te benaderen.

7.2 Aanbevelingen

Blijvende inzet op gezamenlijkheid en intensieve samenwerking

Voor de gemeente Sint-Michielsgestel is dit IHP in de kern een doordachte strategie die zich niet alleen richt op het bouwen van onderwijshuisvesting, maar vanuit inhoudelijke visie en ambities kijkt naar een gezonde balans in vraag en aanbod voor het onderwijs en opvang. Dit mondt uit in een goede samenwerking tussen schoolbesturen onderling, met kinderopvangorganisaties en met de gemeente. Er is vertrouwen dat deze samenwerking in de uitvoering van het IHP wordt vastgehouden en het wordt aanbevolen om hierin te blijven investeren.

Uitwerking doorgaande leer- en ontwikkelingslijn

Het samen huisvesten van onderwijs en opvang is in veel situaties gewenst. Formeel is er geen huisvestingstaak voor de gemeente met betrekking tot de kinderopvang. Het wordt aanbevolen om beleid te ontwikkelen op verhuur en medegebruik van onderwijs-ruimten aan kinderopvang, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan nieuwe ontwikkelingen (gebouwen).

Uitwerken routekaart verduurzaming bestaande onderwijshuisvesting

Voor de onderwijshuisvesting die niet in het IHP is opgenomen, maar nog wel voor lange tijd in stand gehouden wordt, is het wenselijk een routekaart op te stellen om de ambities rondom duurzaamheid en ventilatie te bereiken. De gemeente en schoolbesturen voelen hiervoor een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
De verantwoordelijkheid van het schoolbestuur als exploitant van het gebouw staat hierbij buiten kijf (bijvoorbeeld voor het

vervangingsonderhoud), maar de gemeente heeft vanuit de visie en ambitie en de afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord ook een rol. Bij het opstellen van de routekaart worden afspraken gemaakt over de kostenverdeling. De gemeente laat het initiatief in het opstellen van de routekaart bij de schoolbesturen.

Haalbaarheidsonderzoek

Om de organisatorische haalbaarheid van projecten te versterken, is het essentieel om aan het begin van elk project een gedegen haalbaarheidsonderzoek uit te voeren. Hierbij worden experts en belanghebbenden betrokken. Het vroegtijdig herkennen van mogelijke uitdagingen stelt betrokken partijen in staat om zich voor te bereiden en oplossingen te ontwikkelen, terwijl een flexibele aanpak veranderingen tijdens de uitvoering mogelijk maakt. Deze proactieve benadering zal helpen om projecten binnen de gestelde termijnen en budgetten te voltooien en de doelen van het IHP voor de gemeente Sint-Michielsgestel te verwezenlijken. Het gezamenlijk uitwerken van haalbaarheids-onderzoek biedt daarnaast de mogelijkheid om financiële middelen efficiënt in te zetten en prioriteiten te stellen op basis van realistische overwegingen.

Evaluatie en actualisatie beleidsrijk IHP

Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven, is een IHP een dynamisch document dat aan het einde van elk jaar geëvalueerd wordt door de gemeente en schoolbesturen. Deze evaluatie volstaat met een korte terugblik met waar nodig aanpassingen. Het verdient aanbeveling om het IHP in ieder geval iedere vier jaar volledig te actualiseren. Dit sluit ook aan bij de voorgestelde wetswijziging.

Daarnaast kunnen wijzigingen in wet- en regelgeving voor het onderwijs, kinderopvang, dan wel wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld bouwen en klimaat, van invloed zijn op de afspraken die gemaakt zijn in het IHP en daarmee om een aanpassing van het IHP (op onderdelen) vragen. Ook wijzigingen in de wijze en hoogte van bekostiging van de gemeente en schoolbesturen voor onderwijshuisvesting kunnen aanpassen van het IHP nodig maken.
Ten slotte kunnen ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de realisatie van (op dit moment nog onvoorziene) woningbouwplannen, vragen om actualisatie van de projecten in het IHP. De gemeente Sint-Michielsgestel, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties bepalen samen of het IHP op basis van het voorgaande om actualisatie vraagt.

Bijlage 1 - Gebouwenkaarten

Zie separate bijlage.

Bijlage 2 - Uitgangspunten meerjaren-investeringsplan

Algemeen

- Voor de projecten is gerekend met het geprognosticeerde leerlingenaantal op 1 oktober 2040 (vijftien jaar vanaf nu).
- Alle genoemde bedragen zijn prijspeil 2025 en inclusief btw, stichtingskostenniveau.
- De VNG-normbedragen zijn niet reëel om een permanent schoolgebouw te realiseren dat minimaal voldoet aan de BBL (Besluit Bouwwerken Leefomgeving).
- Voor een reëel investeringsbedrag op basis van BBL (BENG) en Frisse Scholen Klasse B[6] of ENG is voor nieuwbouw gerekend met een opslag op basis van Bouwkostenkompas, specifiek voor de gemeente Sint-Michielsgestel. Bouwkostenkompas voert nacalculaties van gerealiseerde projecten per gemeente uit. Op basis van deze nacalculatie worden de opslagen BENG (bouwbesluit) en Frisse Scholen Klasse B en ENG berekend.
- Omdat vanaf 2028 nieuwe gebouwen ENG gerealiseerd moeten worden, is hier voor de investeringsbedragen van vervangende huisvesting in het Meerjareninvesteringsplan van uitgegaan.
- Bij het investeringsbedrag is uitgegaan van een geoptimaliseerd en zo compact mogelijk gebouw, dat sober en doelmatig ontworpen is.
- Voor tijdelijke uitbreidingen is gerekend met de VNG-normbedragen.
- Voor de raming van ieder project is het uitgangspunt vervangende nieuwbouw. De afweging tussen renovatie of vervangende nieuwbouw wordt in het haalbaarheidsonderzoek/business case gemaakt. Op basis van de ambities, onder andere ten aanzien van duurzaamheid, is de verwachting dat de kosten van renovatie als alternatief voor vervangende nieuwbouw minimaal gelijk zijn aan, dan wel hoger zijn dan, die voor vervangende nieuwbouw.
- Voor NOM (nul-op-de-meter) zijn geen richtbedragen te benoemen, omdat er te veel factoren zijn die invloed hebben op dit uitgangspunt. Er zijn ook nog geen goede benchmarkgegevens beschikbaar.

Kengetallen

De volgende kengetallen zijn toegepast in het Meerjaren-investeringsplan:

Gehanteerde kengetallen		
onderdeel	**bedragen**	
Vervangende nieuwbouw basisschool		
VNG vast bedrag (inclusief 350 m² bvo)	€	1.681.505
VNG bedrag voor elke volgende m²	€	2.878
Bouwkostenkompas toeslag BENG en Frisse scholen klasse B*	€	153
Bouwkostenkompas toeslag ENG	€	214
Tijdelijke uitbreiding basisschool		
VNG startbedrag nieuwbouw als hoofloc 80 m² of groter	€	95.759
VNG startbedrag nieuwbouw als hoofdloc 40-80 m²	€	63.839
VNG nieuwbouw als hoofdloc naast startbedrag voor elke m² bvo	€	2.353
Vervangende nieuwbouw school speciaal onderwijs		
VNG vast bedrag (inclusief 670 m²)	€	2.621.932
VNG bedrag voor elk volgende m²	€	2.995
VNG toeslag evt speellokaal	€	258.510
VNG toeslag lift	€	254.089
Bouwkostenkompas toeslag BENG en Frisse scholen klasse B*	€	153
Bouwkostenkompas toeslag ENG	€	214
Vervangende nieuwbouw gymzaal		
VNG nieuwbouw gymzaal (455 m² bvo) op schoolterrein	€	1.767.686
Bouwkostenkompas toeslag BENG en Frisse scholen klasse B*	€	153
Bouwkostenkompas toeslag ENG	€	214
** ten aanzien van lucht- en energie eisen*		

[6] *Ten aanzien van lucht- en energie-eisen*

Kosten waarmee geen rekening is gehouden

- Er is geen rekening gehouden met kosten voor eventuele tijdelijke huisvesting tijdens een renovatie- of nieuwbouwproject. Tijdens de haalbaarheidsfase van een project moet duidelijk worden of tijdelijke huisvesting noodzakelijk is.
- Er is geen rekening gehouden met eventuele uitbreiding voor de scholen die groeien of nieuw worden opgericht en niet eerder zijn ingericht voor dat aantal leerlingen.
- Er is geen rekening gehouden met een voorinvestering voor het realiseren van ruimte voor kinderopvang dan wel andere kindpartners.
- Er is geen rekening gehouden met een extra investering voor een aanvullende ruimtebehoefte in verband met de ambities rondom inclusief onderwijs.
- Er is geen rekening gehouden met de kosten voor het bouwrijp opleveren van de grond.
- Er is geen rekening gehouden met eventuele sloopkosten.
- Er is geen rekening gehouden met eventuele locatie-afhankelijke voorzieningen zoals stedenbouwkundige voorwaarden, welstandaspecten of infrastructurele aanpassingen.
- Er is ook geen rekening gehouden met ambities rondom klimaat-adaptief bouwen en circulair en flexibel bouwen.
- Het investeringsbedrag is opgenomen in het geplande jaar van oplevering en ingebruikname.
- Het investeringsbedrag moet ieder jaar worden geïndexeerd en geactualiseerd.
- Er is geen rekening gehouden met de kosten voor haalbaarheids-onderzoeken, deze komen voor rekening van de gemeente.

Bijlage 3 - Berekening investeringskosten

Berekeningen Meerjareninvesteringsplan Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Sint-Michielsgestel							
naam school	**woonplaats**	**huisvestingsmaatregel**	**aantal leerlingen**	**ruimtebehoefte in m² bvo**	**investering o.b.v. VNG-normbedragen**	**toeslag BENG en Frisse Scholen klasse B**	**toeslag ENG**
RK Basisschool De Wegwijzer	DEN DUNGEN	uitbreiding capaciteit, tijdelijk	n.v.t.	600	€ 1.507.559	n.v.t.	n.v.t.
De Touwladder	SINT-MICHIELSGESTEL	uitbreiding capaciteit, tijdelijk	n.v.t.	400	€ 1.036.959	n.v.t.	n.v.t.
Basisschool Herman Jozef	MIDDELRODE	vervangende huisvesting	209	1251	€ 4.274.583	€ 4.465.986	€ 4.542.297
		vervangende huisvesting gymzaal		455	€ 1.767.686	€ 1.837.301	€ 1.865.056
Kentalis Talent D/SH	VUGHT (huidige locatie)	mogelijke verplaatsing van deze school naar Sint-Michielsgestel in combinatie met De Bolster	90	1.162	€ 4.608.071	€ 4.785.857	€ 4.856.739

Penta Rho™

Ruimte om te zijn.

Penta Rho Organisatie Ontwikkelt Huisvesting B.V.
Boogschutterstraat 52
7324 BA Apeldoorn

T **(055) 538 66 90**
E **info@pentarho.nl**
I **www.pentarho.nl**

KvK-nr. **08169718**